

Irudia: Christine Sponchia, Pixabay

Mintzatzeko lagunak

Orain dela 30 urte Donostiako Bagera euskara elkarteak lehendabiziko Mintzalagun-taldea sortu zuen. Ordutik geroztik, Euskal Herri osora zabandu da egitasmoa.

Urteurren hori aitzakia hartuta, sekuentzia honetan ariketa hauek egin ditzakezu:

- Kontzeptu zaparrada eta definizioa osatu.
- Audioa entzun eta galderei erantzun.
- Konpletibak landu.
- Mintzalagun talde ideala osatzeko baldintzak definitu.

1. Zer dira Mintzalagun egitasmoak?

Talde handian, Mintzalagun egitasmoa entzutean bururatzen zaizkizuen kontzeptuen zaparrada egin eta hitzen bat ezagutzen ez baduzue, hiztegia begiratu.

* Jarduera hau egiteko Mentimeter erabil dezakezue.

Adib: Taldea, bikotea, laguna, informala...

Binaka, hitz horiek kontuan hartuz, saia zaitezte mintzalagun egitasmoen definizio bat idazten. Talde handian definizio bakarra adostu.

Mintzalagun egitasmoa:

1. Mintzalagunak 30 urte

Audioa entzun ondoren, galderen erantzun egokia aukeratu.

<https://labur.eus/blAmR>

1) Baieztapen hauetatik zein da zuzena:

- a) Elkartean hasieratik izan zuten argi Mintzalagun egitasmoak ongi funtzionatuko zuela.
- b) Hasieran boluntarioek antolatzen zuten Mintzalagun egitasmoa.
- c) Zailtasunik handiena jende kopuruaren antolaketak ekarri zuen.

2) Aitziberren hitzetan, zein da gaur egungo partaideen perfil joera?

- a) Gehiengoa lanean aktibo dagoen jendea da baina jubilazioa hurbil daukate.
- b) Gero eta jubilatutako gehiagok parte hartzen du.
- c) Lehen jubilatutako ziren gehienak eta orain gero eta gazte gehiago dago.

3) Euskalzaileen Topaguneak zer egiten du?

- a) Euskal Herri osoko Mintzalagun egitasmoen funtzionamendua eta kanpainak antolatu.
- b) Mintzalagun egitasmoen arteko hainbat ekimen antolatu.
- c) Mintzalagun egitasmoen kanpainak bateratu.

4) Nolatan erabaki zuen Alanek Mintzalagunean izen ematea?

- a) Lagun baten gomendioz.
- b) Orioko bikotekidearen gomendioz.
- c) Gelakide batek aipatuta.

5) Mintzalagun egitasmoaren aldaera hauetatik zein ez da aipatzen audioan?

- a) Euskalkiak lantzeko Mintzalagun taldea.
- b) Aita eta amez osatutako Mintzalagun taldeak.
- c) Lankidez osatutako Mintzalagun taldea.

Talde handian ariketa zuzendu.

Irudia: StockSnap, Pixabay

3. Konpletibak

Audioan esaldi hau entzuteko aukera izan duzu:

- Euskaltegien buletako talde batek plazaratu zuen kezka: jende ugari zebilela euskaltegietan ikasten.

Binaka jarrita erantzun:

- **ela** horrek (zebilela) zer adierazi nahi duela uste duzue?

Irudia: PublicDomainPictures, Pixabay

KONPLETIBAK

Beste pertsona batzuek esandakoa kontatzen edo aipatzen dugunean erabiltzen ditugu konpletibak: *oraintxe etorriko dela esan du*.

Era berean, iritzia ematerakoan ere konpletibak erabiltzen dira "*nik uste dut...*".

Perpaus nagusi batean txertatuta egoten dira eta ZER? galderari erantzuten diote. Perpaus horiek, gaztelaniaz, perpaus nagusiaren eta mendekoaren artean QUE jarritz osatzen dira (*Nos ha dicho que no quiere venir*).

Baiezkoak: - (e)LA

Ezezkoak: -(e)NIK

Kalean dago eLA uste dut/ EZ dut uste kalean dago eNIK.

Etorriko deLA esan du/ EZ dut uste etorriko deNIK

Agintera adierazteko: -T(Z)EKO

Zer esan dizu? Gelatik atera TZEKO esan dit.

Adi ondorengo esamolde hauekin: ezezkoan erabiltzen dira.

- **EZ DUT USTE.....-NIK** (Ez dut uste joango garenik).
- **EZ PENTSA.....-NIK** (Ez pentsa erosiko dudarik).
- **EZ DIRUDI.....-NIK** (Ez dirudi konponduko denik)

Entzundako audioaren zati honetan, identifikatu konpletiba markak.

Esataria. Donostia, 1993a, euskaltegien bueltako talde batek plazaratu zuen kezka, jende ugari zebilela euskaltegietan ikasten baina kalean erabilerak ez zuela aurrera egiten. Testuinguru horretan abiatu zuen Bagera Euskaltzaleen Elkartek lehen Mintzalagun-taldeak sortzeko bidea. Aitziber Gurutzeaga, elkarteko kidea.

Aitziber Gurutzeaga (Bagera). Elkartean ere ez zen oso argi ikusten. “Aber, aber, aber, –esaten zuten ez?– nola jarriko dugu jende, elkar ezagutzen ez duen jendea elkartu, eta, eta euskara hitz eginez?” Pixka bat arraro egiten zen, ez? Eta egia da, pues hasieran gutxi zirela baina poliki-poliki joan zen kopurua gero eta gehiago handitzen, eta zailtasunak batez ere jende boluntarioekin lan egiten zelako, antolaketa-lanean ari zen jendea boluntarioa zen, eta ba(da), lan hauek egiteko zailtasuna hortik(an) zetorren, ez?

Esataria. Hasiera hartan zer jende animatu zen mintzapraktikara?

Aitziber Gurutzeaga. Perfila (profila), bueno, nik uste dut gazteagoa zela, edo oraindik(an) gehienak lanean aktibo zeudenak, edo gazteagoak esango nuke... Gaur egun, egia da daukagun jendea... Bai, badaukagu jende, aktiboan dagoen jendea, lanean ari dena oraindik eta... Baina gero eta gehiago nabaritzen dugu ba jendea jubilatuta berritan, bueno, denbora libre gehiago duelako edo, ba(da) gugana etortzen dela, ez? Garai horretan behintzat jubilatutik ez genuen...

Testuan identifikatutako konpletibazko esaldi horiek, ezezkoan jarri.

Baiezkoan	Ezezkoan
<i>Adib:</i> - Gauza jakina da mintzalagunek ongi pasatzen dutela.	- Ez pentsa mintzalagunek ongi pasatzen dutenik.

Ariketa zuzendu talde handian.

4. Mintzalagun-talde bikain baterako baldintzak zehaztu

a) Noizbait izan al zara mintzalagun-talde bateko partaide? Hala izanez gero, parteka ezazu zure edo ezagunen baten esperientzia gainontzeko taldekideekin.

b) Erabaki talde txikian zer baldintza bete behar dituen mintzalagun-talde batek bikaina izateko. Saia zaitezte arrazonomenduetan konpletibak erabiltzen.

Adib:

Ez dut uste hori hain garrantzitsua denik. Nik uste dut ofizioak partekatzea interesgarriagoa dela...

Partaide denak adin beretsukoak izatea garrantzitsua dela uste dut.

Irudia: Hebi B, Pixabay

Talde handian adostu zein diren bost ezaugarri nagusi horiek.

MINTZALAGUN-TALDE BIKAINA

Ezaugarri nagusiak

- 1- _____
- 2- _____
- 3- _____
- 4- _____
- 5- _____

ERANTZUNAK

2. Mintzalagun egitasmoek 30 urte

1-b, 2-b, 3-b, 4-a, 5-c

3. Konpletibak

Esataria. Donostia, 1993a, euskaltegien bueltako talde batek plazaratu zuen kezka, jende ugari zebilela euskaltegietan ikasten baina kalean erabilerak ez zuela aurrera egiten. Testuinguru horretan abiatu zuen Bagera Euskaltzaleen Elkartek lehen Mintzalagun-taldeak sortzeko bidea. Aitziber Gurutzeaga, elkarteko kidea.

Aitziber Gurutzeaga (Bagera). Elkartean ere ez zen oso argi ikusten. “Aber, aber, aber, – esaten zuten ez?– nola jarriko dugu jende, elkar ezagutzen ez duen jendea elkartu, eta, eta euskara hitz eginez?” Pixka bat arraro egiten zen, ez? Eta egia da, pues hasieran gutxi zirela baina poliki-poliki joan zen kopurua gero eta gehiago handitzen, eta zailtasunak batez ere jende boluntarioekin lan egiten zelako, antolaketa-lanean ari zen jendea boluntarioa zen, eta ba(da), lan hauek egiteko zailtasuna hortik(an) zetorren, ez?

Esataria. Hasiera hartan zer jende animatu zen mintzapraktikara?

Aitziber Gurutzeaga. Perfila (profila), bueno, nik uste dut gazteagoa zela, edo oraindik(an) gehienak lanean aktibo zeudenak, edo gazteagoak esango nuke... Gaur egun, egia da daukagun jendea... Bai, badaukagu jende, aktiboan dagoen jendea, lanean ari dena oraindik eta... Baina gero eta gehiago nabaritzen dugu ba jendea jubilatuta berritan, bueno, denbora libre gehiago duelako edo, ba(da) gugana etortzen dela, ez? Garai horretan behintzat jubilatutik ez genuen...

MINTZALAGUN-TALDE BIKAINA

Ezaugarri nagusiak

- 1-Partaideek zaletasunak partekatzea.
- 2- Adin beretsukoak/desberdinekoak izatea.
- 3- Hizkuntza-maila bera izatea.
- 4- Izaera irekikoak izatea.
- 5- Gogotsu aritzea, talde iraunkorra osatzea.

HIZTEGI LAGUNGARRIA

Euskaltegien bueltako talde batek. Euskaltegien inguruan mugitzen zen talde batek.

Plazaratu zuen. Argitara eman zuen, ikusgarri egin zuen.

Elkar ezagutzen ez duen jendea. Lehenagotik bata bestea ezagutzen ez duten pertsonak.

Nabaritzen dugu. Konturatzen edo jabetzen gara. Sumatzen dugu.

Mintzapraktika sustatzen. Mintzatzea edo hitz egitea sustatzen, hauspotzen, eragiten. Hizketan aurrera egiten laguntzen.

Bertakotuak. Toki jakin batekoa bihurtutakoak, toki jakin batera egindakoak.

Gizartearen beharretara egokitu. Gizarteak eskatzen dituen egoera edo baldintzetara moldatu.

TRANSKRIPZIOA (00:03:31)

Esataria. Donostia, 1993a, euskaltegien bueltako talde batek plazaratu zuen kezka, jende ugari zebilela euskaltegietan ikasten baina kalean erabilerak ez zuela aurrera egiten. Testuinguru horretan abiatu zuen Bagera Euskaltzaleen Elkartek lehen Mintzalagun-taldeak sortzeko bidea. Aitziber Gurutzeaga, elkarteko kidea.

Aitziber Gurutzeaga (Bagera). Elkartean ere ez zen oso argi ikusten. “Aber, aber, aber, —esaten zuten ez?— nola jarriko dugu jende, elkar ezagutzen ez duen jendea elkartu, eta, eta euskara hitz eginez?” Pixka bat arraro egiten zen, ez? Eta egia da, pues hasieran gutxi zirela baina poliki-poliki joan zen kopurua gero eta gehiago handitzen, eta zailtasunak batez ere jende boluntarioekin lan egiten zelako, antolaketa-lanean ari zen jendea boluntarioa zen, eta ba(da), lan hauek egiteko zailtasuna hortik(an) zetorren, ez?

Esataria. Hasiera hartan zer jende animatu zen mintzapraktikara?

Aitziber Gurutzeaga. Perfila (profila), bueno, nik uste dut gazteagoa zela, edo oraindik(an) gehienak lanean aktibo zeudenak, edo gazteagoak esango nuke... Gaur egun, egia da daukagun jendea... Bai, badaukagu jende, aktiboan dagoen jendea, lanean ari dena oraindik eta... Baina gero eta gehiago nabaritzen dugu ba jendea jubilatatu berrikan, bueno, denbora libre gehiago duelako edo, ba(da) gugana etortzen dela, ez? Garai horretan behintzat jubilatutik ez genuen...

Esataria. Donostiako egitasmoak interesa piztu zuen besteengan. Handik zabaldu zen Arrasatera, Lasarte-Oriara, Getxora eta pixkanaka Euskal Herri osora. Mintzapraktika sustatzen AEK, Udal euskaltegiak, Mintzanet, eta guztiak koordinatzen Euskaltzaleen Topagunea. Maite Agirre, Topaguneko Mintzapraktika saileko koordinatzailea.

Maite Agirre (Topagunea). Eta bueno, pixka bat harremanak... Nahiz eta bakoitzak bere funtzionamendua, eta bere kanpainak eta dau(z)kan, badaukagu urtean zehar, bateratuta edo, egiteko helburuarekin pues hainbat gauzatxo.

Esataria. Gaur egun 7.000 mintzalagun baino gehiago aritzen dira Euskal Herri osoan euskaraz hitz egiteko ohitura ez dutenak eta dutenak. 7.000 horien artean badira bertakoak eta bertakotuak. Alan Kennedy eskoziarrak urte eta erdi darama Mintzalaguna programan parte hartzen.

Alan Kennedy mintzalaguna. Bi urte gutxi gorabehera daramat Donostian bizitzen, eta nire bikotea [bikotekidea] Oriokoa da, eta euskaldun zaharra da. Erabaki nuen klase hastea... Eta bueno, hasieran oso zaila izan zen. Orduan, lagun bat [batek] esan zidan elkarre hori, Bagera, eta orduan erabaki nuen apuntatzea.

Esataria. Astean behin geratzen dira taldetxoan. Lehenik liburutegian elkartzen ziren, orain atseginagoa zaie tabernan. Hizketa gaiak, askotarikoak.

Alan Kennedy. Denetik hitz, hitz egiten dugu: bidaiak, bizitza... Bueno, egun, egungo esperientziei buruz.

Esataria. 30 urteotan gizartearen beharretara egokitu dute eskaintza eta sortu dituzte mintzapraktikarako hainbat aldaera berezi ere. Badira, Hika edo Euskalkilagunak, mendi-taldeak, online-mintzalagunak, baita Gurasolagunak ere.